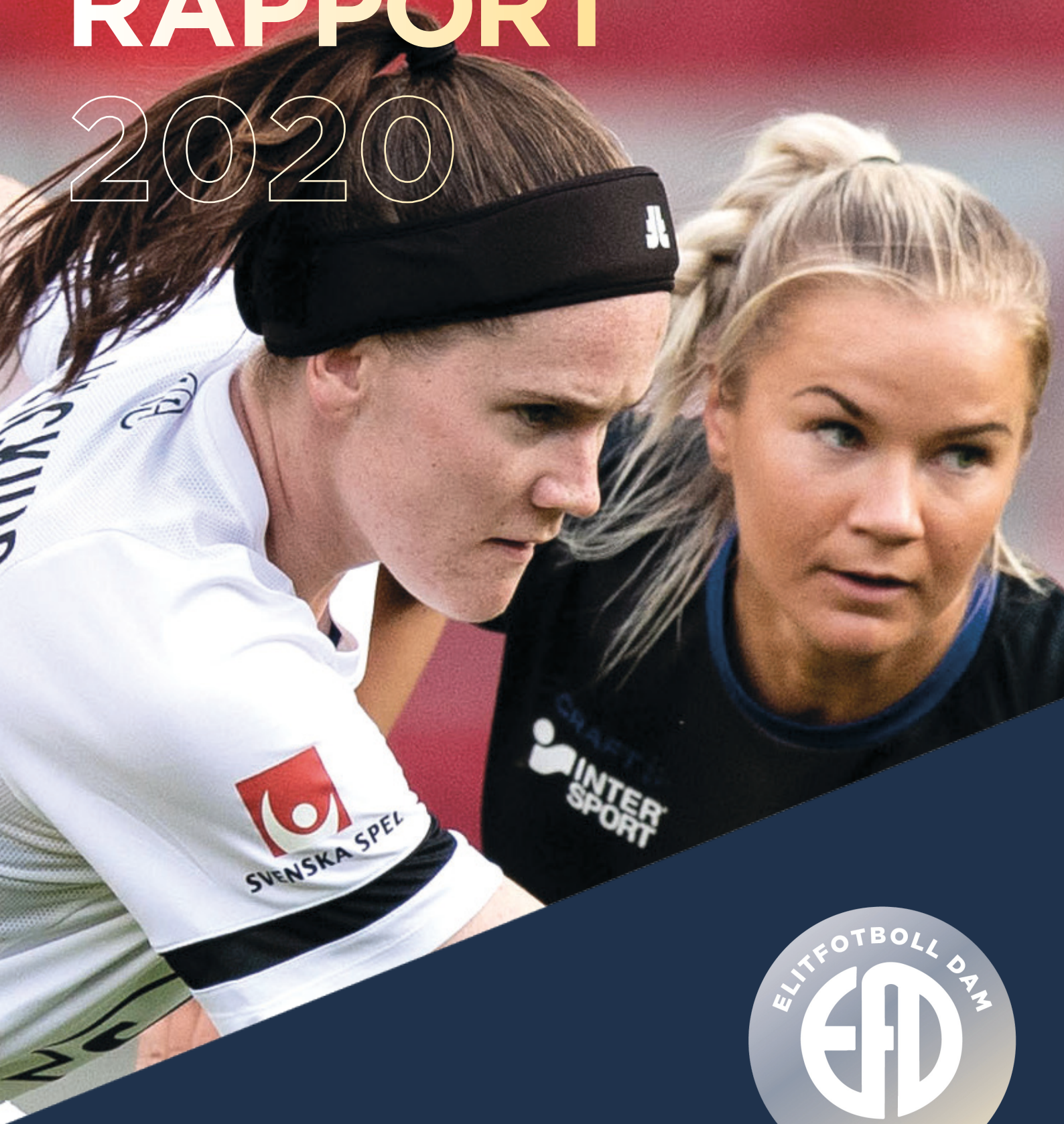

HÅLLBARHETS- RAPPORT 2020

En rapport från intresseorganisationen Elitfotboll Dam

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Om Elitfotboll Dam

Styrning	4
EFD:s medlemsföreningar	6
Finansiell analys	8

Covid 19 och påverkan på elitfotbollen 9

Intervju Ulrika Liiv, Hållbarhetschef OBOS	10
--	----

Omvärldsanalys 11

Intervju Jonus Bartholdsson, VD Pulsen	12
--	----

EFD:s hållbarhetsarbete och väsentlighetsanalys 14

Materiella aspekter och de globala målen	16
--	----

Möjliggöra för en professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet för damfotbollsspelare	17
--	----

Intervju Sif Atladottir	20
-------------------------	----

IF Brommapojkarna – Arbete för jämställd resursfördelning	22
---	----

Möjliggöra utveckling för tränare, spelare och föreningar	24
---	----

Uppsala Fotboll – FSR Coach	26
-----------------------------	----

FC Rosengård – Om spelar- och tränarutveckling	27
--	----

Främja fysisk och psykisk hälsa	28
---------------------------------	----

Aktivt motverka korruption	32
----------------------------	----

Intervju Patrik Hofbauer, VD Svenska Spel	34
---	----

Främja hållbara leverantörer, partners och sponsorer	36
--	----

Säkerställa säkra och trygga arenor och föreningsverksamhet	36
---	----

Stötta externa samhällsengagemang	36
-----------------------------------	----

Minimera miljöfarliga utsläpp till naturen	37
--	----

Minska engångsartiklar och underlätta återvinning	37
---	----

Om denna rapport 40

FÖRORD

Den här rapporten som är den första i sitt slag utgiven av intresseföreningen Elitfotboll Dam (EFD), kommer att vara en av hörnpelarna till en ny strategiperiod för damelitfotbollen i Sverige de kommande åren.

Damelitfotbollen i Sverige har historiskt sett varit ledande inom flera olika områden i fotbollsvärlden. VM 2019 var en vändpunkt där det internationella samfundet började inse det stora värdet av damfotboll, både kommersiellt och För samhällsutvecklingen. Efter 2019 har flertalet nationer tagit snabba utvecklingssteg som påverkar och kommer att påverka Damfotbollens position på både kort och lång sikt.

”Genom åren har vi har byggt damelitfotbollen i Sverige främst på stark föreningsanknytning och ledarkompetens, men framtiden kommer att kräva så mycket mer av oss.”

EFD har en vision att leverera ambitionen att leverera fotboll i världsklass, vilket kan översättas inom flera olika områden, rent sportsligt, samhällspåverkande, jämställdhet och professionellt för både våra spelare och klubbar.

EFD:s huvudsakliga mål är att förbättra förutsättningarna för flickor och kvinnor att spela fotboll, kunna leva sina drömmar om att livnära sig på det man känner att man är bäst på och kunna förbereda sig på ett liv efter fotbollskarriären.

Hållbarhetsrapporten, den första i sitt slag för EFD, är ett viktigt dokument där vi samlar värden och kunskap inom damelitfotbollen samt målsätter och mäter utvecklingen för att uppnå resultat inom utvalda verksamhetskritiska områden.

Vår förhoppning är att våra klubbar, partners och samhället i stort ser vilka stora framsteg vi gör och vilka områden som vi behöver förbättra för att kunna nå den vision vi så starkt tror på och strävar emot. Vi önskar också locka organisationer att se vilka värden som vi tillsammans kan skapa i partnerskap kopplade till utvecklingsmålen.

Önskar en trevlig och positiv läsning.

/EFD:s styrelse och kansli

OM ELITFOTBOLL DAM

Elitfotboll Dam (EFD) är en intresseorganisation för de två högsta ligorna inom damfotboll i Sverige, OBOS Damallsvenskan och Elitettan. Tillsammans driver EFD och klubbarna frågor som rör damelitfotbollen. EFD arbetar mot visionen att OBOS Damallsvenskan ska vara en liga i världsklass, att Elitettan ska vara en liga med egen identitet och stark fotbollsutveckling samt att klubbarnas spelarutveckling ska bidra till de olika damlandslagets framgångar.

EFD:s uppdrag, beslutat av medlemsföreningarna, är att tillsammans med föreningarna driva damelitfotbollens påverkansarbete samt analysera hur utvecklingen inom damfotbollen ser ut både nationellt och internationellt. EFD har också som uppdrag att ge verktyg för självhjälp till föreningarna inom områden såsom fotbollsutveckling, marknad, kommunikation och organisation. Utöver detta företräder EFD klubbarna i olika sammanhang såsom Svenska Fotbollförbundet (SvFF), UEFA, FIFA, RF, SOK och European Club Association (ECA).

STYRNING

EFD leds av en operativ organisation med Generalsekreterare (GS) i spetsen. GS rapporterar till EFD:s styrelse som väljs av årsmötet, dvs av de 26 medlemsklubbarna. Varje klubb inom OBOS Damallsvenskan har 3,5 röster och klubb inom Elitettan har 3 röster, vilket innebär totalt 84 röster.

EFD:s styrelseledamöter sitter på mandat över 2 år och föreslås av en valberedning. EFD:s ordförande har en plats i Svenska Fotbollförbundets styrelse och EFD finns representerat inom de olika kommittéer som Svenska Fotbollförbundets (SvFF) styrelse utser för att utveckla svensk fotboll. Dessa är; Anläggningskommitté, Distrikts- och föreningskommitté, Tävlingskommitté, Tävlingsutvecklingskommitté, Futsal och Beachsoccerkommittén, Säkerhetsgrupp, SvFFs Valberedning och SvFFs Valnämnd.

Utöver det har EFD 6 röster inom Svenska Fotbollförbundets "Representantskap" där alla beslut inför kommande verksamhetsår fattas.

Inom EFD finns olika verktyg för styrning. Exempelvis elitlicenskrav och tävlings- och representationsbestämmelser beslutade av SvFF. Det finns även olika riktlinjer kring fotbollsutbildning som vi har att förhålla oss till. EFD har även riktlinjer samt manualer för våra medlemsföreningar när det gäller evenemang- och matchmiljöer där SvFF:s arenakrav finns inkluderade. Under 2021 arbetar vi för att utveckla våra policys och riktlinjer utifrån vår nya strategi för hållbarhet.

Totalt antal personer och könsfördelning på EFD:s kontor, i styrelse samt valberedning (2020).

Styrelse

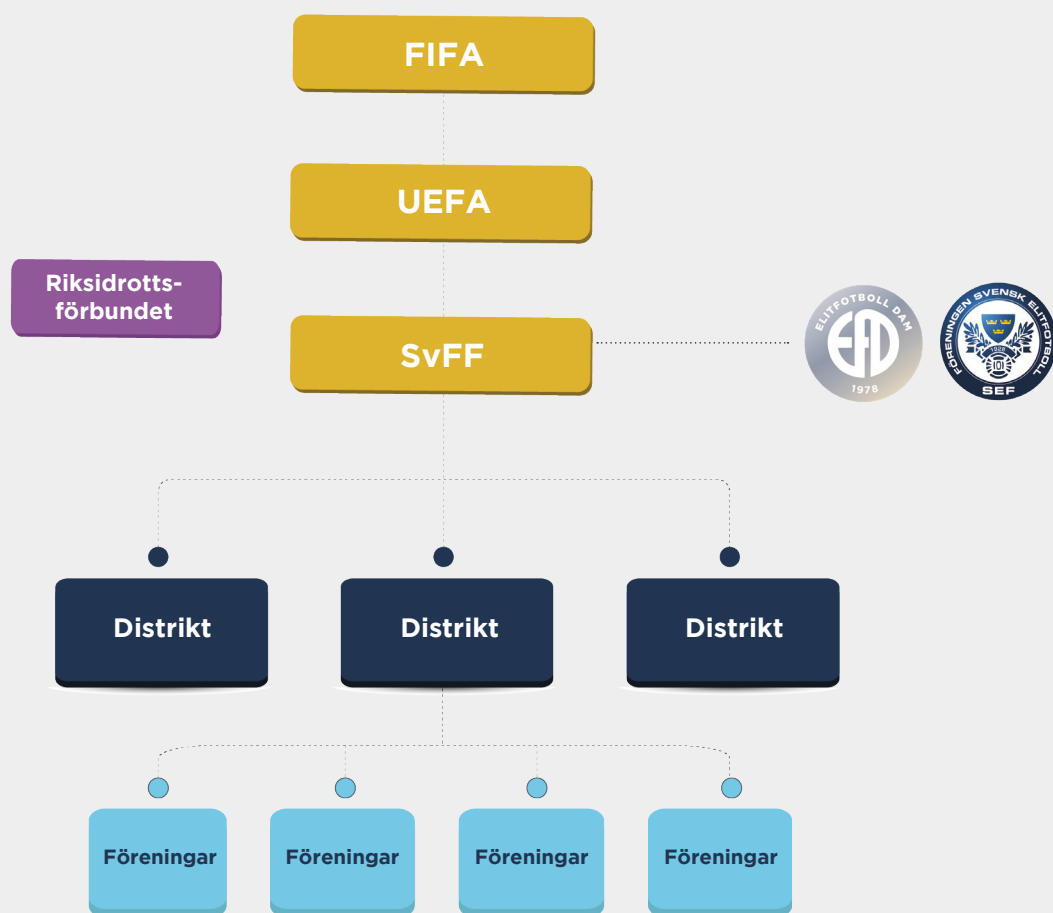
Valberedning

Kontor

FOTBOLLENS ORGANISERING

SVENSK FOTBOLL I SIFFROR (2020)

2865 registrerade
FÖRENINGAR

Ca:

1 000 000
MEDLEMMAR

1 054 240
AKTIVA INOM
FOTBOLLEN
(spelare, ledare domare etc)

323 424
registrerade spelare över 15 år
inom fotbollen.

86 281
av dessa är kvinnor (94 669st)

20% av alla 11-åriga flickor
spelar fotboll

17% av alla 14-åriga flickor
spelar fotboll

3 956
totalt antal seniordomare

350
totalt antal kvinnliga
seniordomare ¹

¹ svff.svenskfotboll.se/om-svff/fotbollen-i-sverige/

EFD:S MEDLEMSFÖRENINGAR

EFD består av de föreningar som deltar i OBOS Damallsvenskan och Elitettan, vilket är 26 medlemsföreningar från Piteå IF DFF i norr till FC Rosengård i söder.

De flesta föreningarna bedriver enbart dam- och flickverksamhet men de senaste åren ser vi hur allt fler av EFD:s medlemsföreningar bedriver både herr- och damverksamhet.

Förra året bedrev föreningarna omkring
54 000 aktiviteter och erbjöd tillsammans 776 193
deltagartillfällen för samma period¹.

Under 2020 spelade 12 lag i OBOS Damallsvenskan och 14 lag i Elitettan. På årsmötet 2020 beslutades att OBOS Damallsvenskan skulle utökas med två lag. Det innebär att det säsongen 2021 endast är ett lag från OBOS Damallsvenskan som åker ur serien medan det är tre lag från Elitettan som går upp i OBOS Damallsvenskan.

Säsongen 2020 åkte Kvarnsvedens IK, Sandvikens IF och Sunnanå SK ur Elitettan. IFK Norrköping, Borgeby FK och Sundsvalls DFF är nykomlingar i Elitettan inför säsongen 2021. Kopparberg/Göteborg FC har inför säsongen 2021 blivit BK Häcken.

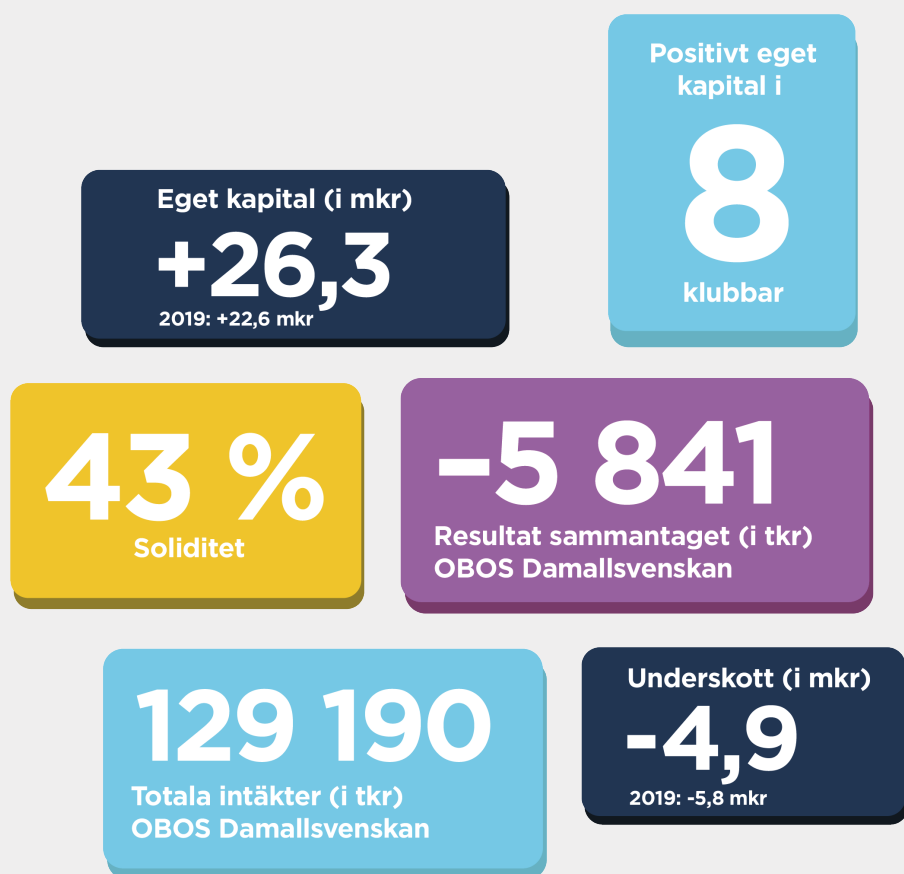
¹ Siffrorna gäller enbart för flickor och kvinnor i verksamheterna

**Data över anställda,
ledare och spelare**

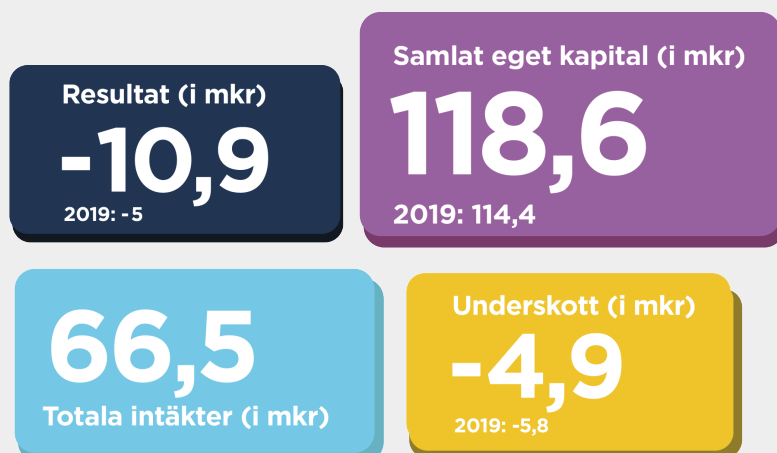
	KVINNOR		MÄN		TOTALT
	Heltid	Deltid	Heltid	Deltid	
Styrelsemedlemmar	55	N/A	78	N/A	133
Anställda	29	18	25	6	78
Volontärer	0	136	1	94	231
Ledare	7	36	21	83	147
Spelare	165	170	N/A	N/A	335

16 av EFD:s 26 klubbar har redovisat data för anställda, ledare och spelare. De klubbar som är nya medlemmar i EFD säsongen 2021 har inte behövt redovisa data då vi rapporterar på 2020. Styrelsemedlemmar i EFD:s föreningar är oftast förtroendevalda och utför sitt uppdrag på ideell basis.

FINANSIELL ANALYS OBOS DAMALLSVENSKAN

FINANSIELL ANALYS: ELITETTAN

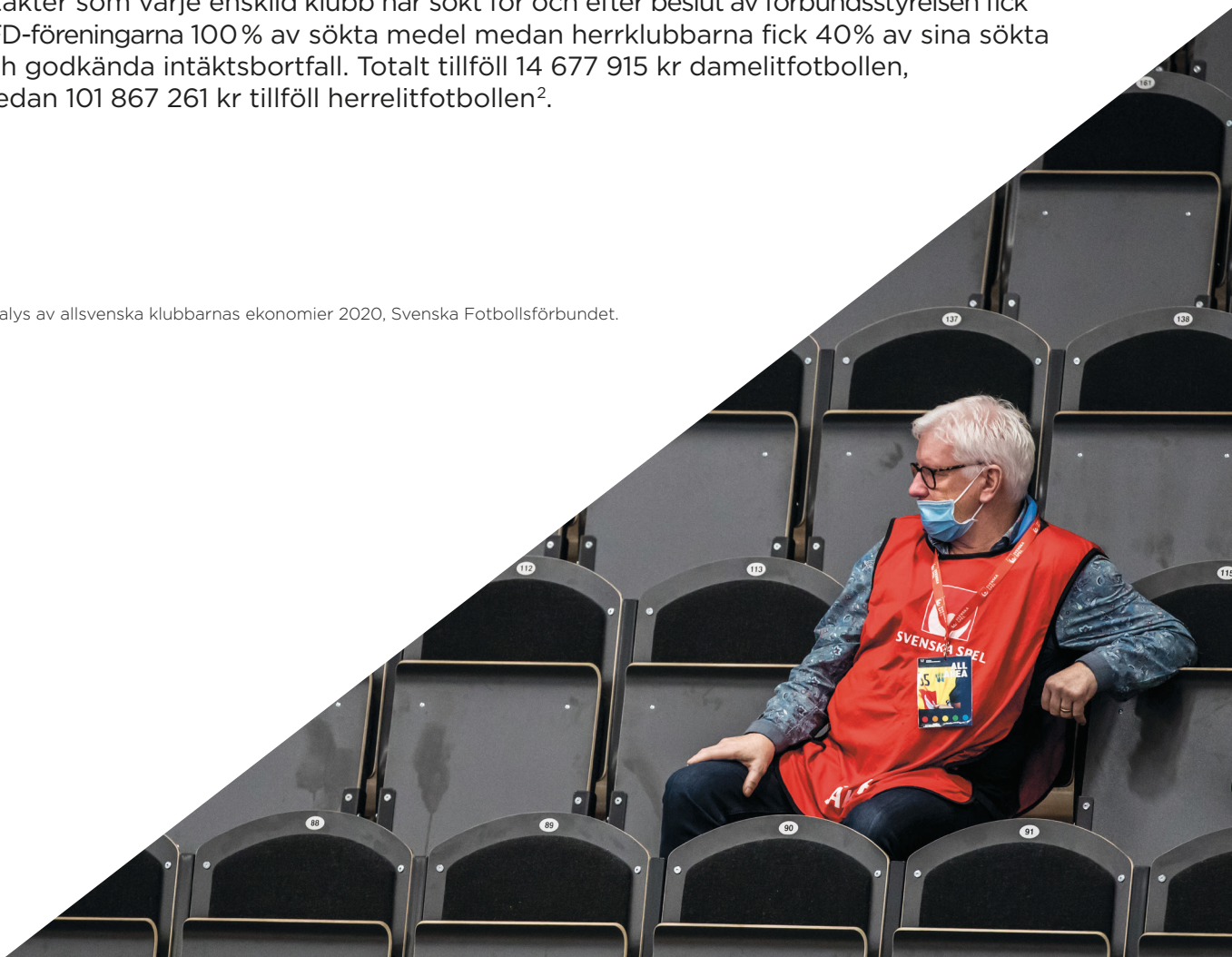
COVID-19 OCH PÅVERKAN PÅ ELITFOTBOLLEN

2020 drog en global pandemi in över världen vilket påverkade samhället och så även idrotten. Vi inom EFD har tillsammans med våra medlemsklubbar anpassat vår verksamhet efter rådande restriktioner. Covid-19 gjorde att säsongstarten flyttades från april till juni och det infördes hårda publikrestriktioner för att minska smittspridningen. Detta har påverkat elitfotbollen på många sätt, framför allt socialt och ekonomiskt.

Tillsammans med berörda myndigheter och övriga fotbollsorganisationer har vi inom EFD och klubbarna arbetat utifrån olika protokoll som beskriver hur klubbarna ska agera för att skapa en säker träningsmiljö och inte bidra till mer smittspridning. Likaså togs protokoll för säkra och smittsäkra matcher fram under våren 2020.

Ekonomiskt har pandemin framför allt påverkat klubbarna när det kommer till marknads- och evenemangsrelaterade intäkter. Matchdagsintäkter har i stort sett uteblivit, publik- och medlemsintäkter har minskat från 3% till 1%. Många av våra medlemsföreningar rapporterar om att sponsringsintäkterna på lokal nivå har sjunkit. Då sponsringsintäkter utgör en stor del av de totala intäkterna inom damfotbollen drabbar bortfall på sponsringssidan våra föreningar väldigt hårt. Under 2020 låg de totala sponsringsintäkterna inom OBOS Damallsvenskan på omkring 46%, att jämföra med 48% under 2019. Motsvarande siffra för herrfotbollen är ca 26%¹. De föreningar som har anställda har kunnat använda sig av statens stöd för korttidsarbete. Under pandemin har idrotten även fått direkta coronastöd från staten som delades ut via Riksidrottsförbundet (RF). Totalt fick elitfotbollen omkring 157 781 176 kronor i coronastöd under 2020. Dessa medel baserades på de förlorade intäkter som varje enskild klubb har sökt för och efter beslut av förbundsstyrelsen fick EFD-föreningarna 100 % av sökta medel medan herrklubbarna fick 40% av sina sökta och godkända intäktsbortfall. Totalt tillföll 14 677 915 kr damelitfotbollen, medan 101 867 261 kr tillföll herrelitfotbollen².

¹ Analys av allsvenska klubbarnas ekonomier 2020, Svenska Fotbollsförbundet.

ULRIKA LIIV,

Hållbarhetschef OBOS

OBOS har varit Titelpartner till OBOS Damallsvenskan sedan 2018. Under 2020 när pandemin slog hårt mot samhället, valde OBOS att göra ett tydligt ställningstagande i att fortsätta betala ut planerade sponsorpengar till föreningarna i elitfotbollens högsta serier. Detta trots att säsongerna inte kunde starta enligt plan och att osäkerheten i samhället var stor.

Ni har varit Titelpartner till OBOS Damallsvenskan sedan 2018. Vilka frågor är särskilt viktiga i ert samarbete med damelitfotbollen?

När vi klev in som titelpartner till OBOS Damallsvenskan var ett viktigt ställningstagande för oss att sponsra jämställt. Jämställdhet och människors hälsa är viktigt för oss på OBOS och därför vill vi också ta ställning i dessa frågor. Om vi gör som vi alltid har gjort, då cementerar vi också de ojämställda strukturer som råder idag.

Våren 2020 när Covid-19 stängde ner fotbollen valde ni på OBOS att ta ställning för att fullfölja era sponsoravtal. Berätta mer om hur ni resonerade kring detta?

Vi gick ut väldigt tidigt och sa att vi skulle stå fast vid vårt engagemang inom idrotten trots pandemin och den osäkerhet som kom med den. Detta gjorde vi bland annat för att visa att idrottsrörelsen är en viktig del av samhället och att idrotten också är beroende av näringslivet.

Ett av de argument ni använde var vikten att värna folkhälsan, där idrotten spelar en stor roll. RF har rapporterat att det under Coronaåret har skett en minskning av idrottsaktiviteter bland unga. Vad anser du att näringslivet kan göra för att bidra till att vända denna nedåtgående trend?

Det är otroligt viktigt att vi fortsätter att stötta idrotten brett. Vi på OBOS synliggör vårt engagemang genom elit, där vi bland annat lyfter just jämställdhetsfrågan. För oss är det viktigt att bidra till att bygga förebilder, inte minst för unga tjejer. Det är därför vårt partnerskap med EFD är så viktigt. Tillsammans kan vi skapa initiativ som gör skillnad.

Vilka aktiviteter ser ni på OBOS fram emot i samarbetet med damelitfotbollen under kommande år?

Vi vill fortsätta bygga förebilder på elitnivå, att synliggöra fler spelare så att unga spelare ska ha några att se upp till. Vi kommer också fortsätta driva jämställdhetsfrågor inom elitfotbollen.

OMVÄRLDSANALYS

Sverige är ett av sex länder i Europa med över hundra tusen damfotbollsspelare. Övriga länder i denna kategori är England, Frankrike, Tyskland, Nederländerna och Norge¹. Utvecklingen inom damfotbollen går snabbt runt om i världen. Internationella förbund har tillsammans med ligaorganisationer och kommersiella aktörer ökat sina investeringar för damfotbollens utveckling.

Under 2019 lanserade UEFA en ny femårig strategi för damfotbollen i Europa, *Time for Action*. Under 2020 kom en första rapport på några av de resultat som åstadkommit inom ramen för strategin under det första året. I rapporten framgick att antalet tjejer och kvinnor i Europa som spelar fotboll har ökat med omkring 300 000. Antal kvinnor som sitter i UEFA:s styrande organ har ökat med 50% sedan 2019. Tidigare fanns kvinnorna enbart representerade i damkommittén, den enda kommitté som inte har direkt koppling till UEFA:s exekutiva kommitté. Nu är kvinnor även representerade i andra kommittéer inom förbundet där EFD, genom Annika Grälls, är representerade i marknadskommittén. UEFA rapporterar också att allmänhetens uppfattning om damfotbollen har genomgått en stor förändring där allt fler ställer sig positiva till damfotboll².

Det Globala spelarfacket FIFPro släppte under 2020 några rapporter som behandlade Covid-19 och dess påverkan på fotbollsindustrin och på professionella fotbollsspelare. En av rapporterna – *Playing our part* – tittade bland annat på fotbollsspelares involvering i samhället under pandemin. Flera exempel på hur fotbollsspelare engagerat sig i olika samhällsprojekt och olika initiativ lyftes fram³. En annan rapport – *Covid-19 Recovery and resilience* – fokuserade särskilt på fotbollsindustrins återhämtning och utveckling efter pandemin. Några av de saker som nämns i rapporten är behovet av finansiell transparens och god styrning inom fotbollen samt behovet av att fortsätta investera i damfotbollen. Detta genom att bygga starka ”kommersiella case” samt fortsätta driva jämställdhetsfrågor⁴.

Under 2020 lanserade FIFA en ny reform för att stärka skyddet för damfotbollsspelare, framför allt när det gäller föräldraledighet och graviditet. Den nya reformen anger att alla spelare ska ha rätt till en obligatorisk föräldraledighet om minst 14 veckor, med en minimi-ersättning på två tredjedelar av spelarens kontrakterade lön från klubben. När spelaren sedan ska återgå till arbete måste klubben integrera spelaren i den dagliga verksamheten samt ge spelaren lämpligt stöd i den fysiska återhämtningen. Ingen spelare ska drabbas negativt till följd av att hon blir gravid. Genom att införa dessa särskilda åtgärder kommer vi att säkra ett ökat sysselsättningskydd för kvinnor inom fotboll och förhoppningsvis förlänga karriären för många av våra spelare⁵.

¹ Women's Football across the national association, UEFA

² <https://www.uefa.com/insideuefa/football-development/news/0260-103fcbfdc9df-72ac48d24199-1000>

--women-s-football-strategy-review/

³ https://fifpro.org/media/gljddp3/fifpro_playing_our_part_report_english.pdf

⁴ https://fifpro.org/media/zgklpw5i/covid-19-recovery_resilience_fifpro_2020-3.pdf

⁵ <https://resources.fifa.com/image/upload/women-s-football-minimum-labour-conditions-for-players.pdf?cloudid=f9cc8eex7qligvxfznb>

JONUS BARTHOLDSON

VD Pulsen

Vid årsskiftet 2020/2021 blev det femåriga avtalet mellan EFD och Pulsen klart. Pulsen klev i och med detta in som Presenting partner till Elitettan samt Nationell Hållbarhetspartner till EFD. Med Pulsen som partner arbetar vi på EFD för att utveckla vårt hållbarhetsarbete, med särskilt fokus på kartläggningar av klubbarnas aktiviteter och koncept för hållbarhetskommunikation. Tillsammans vill vi skapa bättre struktur för att följa upp utvecklingen inom damfotbollen samtidigt som vi gemensamt kan nå ut och påverka samhället i dessa viktiga frågor.

Varför ville ni vara en del av damelitfotbollens utvecklingsresa?

Pulsen Group har sedan 90-talet haft en koppling till herrfotbollen men vi kände att det inte riktigt återspeglade våra värdegrunder på rätt sätt och om det var någon plattform vi kunde vara med och påverka och skapa förändring så var det inom damfotbollen. Vi tror att det finns en lysande framtid inom fotbollen för tjejer som är outforskad, och vi ser också möjligheter till förbättring där vi som partner förhoppningsvis kan vara med och bidra

Hur har det känts nu när ni har påbörjat detta arbete?

Superspännande, vi är otroligt glada att få vara med i utvecklingsresan i ett tidigt stadium och vi ser bara möjligheter framåt.

Ni har varit tydliga med att ni vill kliva in i detta långsiktigt, vad innebär det för er?

Det innebär att vi gör det här på riktigt. Att vi inte bara bidrar ur ett ekonomiskt perspektiv och för exponeringens skull utan att vi även ska bidra med kompetenser och erfarenhet som finns inom koncernen och att vi över tid kan följa med i utvecklingsresan tillsammans med EFD.

Ni ville också arbeta med Elitettan som liga för att titta på hur de olika hållbarhetsaspekterna inom EFD kan implementeras på liganivå. Berätta mer om era tankegångar kring detta?

Att kunna ge Elitettan mer ljus och uppmärksamhet talar ju för just vårt långsiktiga engagemang. Vi vill vara med och följa klubbarnas och lagens resa uppåt till Damallsvenskan samtidigt som vi vill vara med och identifiera de utmaningar som finns för klubbarna som tar steget upp i Elitettan och se hur vi kan vara en positiv kraft i den förflyttningen.

Hur ser ni på hållbarhet inom damelitfotbollen?

Det är viktigt att belysa hållbarhet inom damelitfotbollen. Bland annat handlar det om att säkerställa att det finns rätt förutsättningar för tjejer att kunna bedriva en elitsatsning, samtidigt som man pluggar eller jobbar vid sidan av.

Vad betyder hållbarhet för er på Pulsen?

Vi jobbar så klart med alla tre aspekter av hållbarhet inom koncernen; ekonomisk, social och miljömässig. I grund och botten bygger det på vår tro på långsiktiga engagemang. Att vi gör långsiktiga investeringar i företag, människor och miljö. För oss är den rätta vägen framåt för att lyckas i sitt hållbarhetsarbete

Vilka av EFD:s hållbarhetsfrågor är ni som företag särskilt engagerade i?

Svårt att säga en enskild fråga, men eftersom vi ser på detta som ett långsiktigt partnerskap ser vi gärna fokus på utbildning och initiativ som får individen att växa. Det är det som skapar möjlighet för dagens unga spelare att i framtiden få förverkliga sina drömmar.

EFD:S HÅLLBARHETSARBETE OCH VÄSENTLIGHETSANALYS

Det görs många insatser inom hållbarhet i elitfotbollen. Därför har det varit viktigt för oss att ta fram bra och tydliga underlag som ger oss en bild av vad vi bör prioritera och fokusera på kommande år.

Under 2020 initierade vi därför en hållbarhetssatsning med syfte att möjliggöra koordination och samordning av hållbarhetsarbetet på central nivå inom EFD samt bidra med verktyg och styrning ut mot de 26 klubbarna i OBOS Damallsvenskan och Elitettan.

En del av EFD:s vision är att arbeta för en damelitfotboll i världsklass, vilket översätts inom flera olika områden. Dels handlar det om att vi rent sportsligt ska kunna konkurrera i världstoppen. Det handlar också om hur vi agerar som samhällsaktör och hur vi verkar för en professionell utveckling för våra spelare och klubbar. Vi strävar efter att vara i världsklass även när det kommer till att skapa goda arbetsvillkor för våra spelare samt leva upp till goda värderingar. För att kunna leva upp till detta är hållbarhetsarbetet avgörande.

Genom att engagera de intressentgrupper som vi anser ha störst positiv eller negativ påverkan på vår organisation, har vi fått viktiga insikter i hur vi bör prioritera vårt hållbarhetsarbete, både sett till hur EFD kan påverkas men också vilken påverkan vi har på våra intressenter och samhället i stort.

**1. Identifiering
av aspekter**

**2. Dialog med
intressenter**

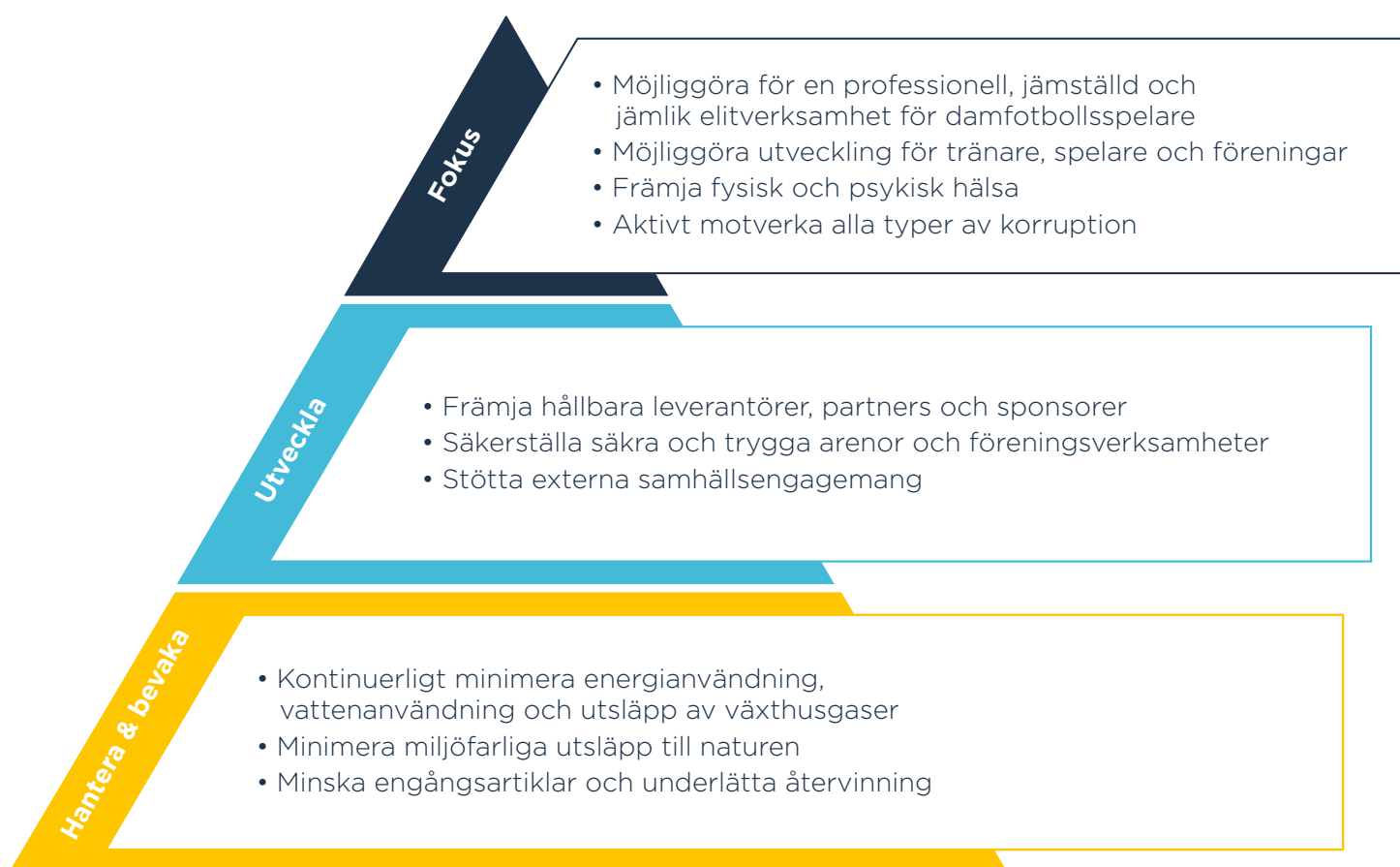
**3. Analys av
påverkan**

**4. Prioriterade
aspekter**

Processen för att identifiera, analysera och prioritera hållbarhetsaspekter

En initial analys identifierade tio hållbarhetsaspekter, som samtliga är viktiga och har en naturlig förankring till damelitfotbollens verksamhet. I syfte att få ett så brett perspektiv som möjligt bjöd vi sedan in några av våra viktigaste intressentgrupper till en dialog kring deras tankar och åsikter om EFD:s hållbarhetsarbete. De inkluderade intressentgrupperna var, förutom vår egen styrelse, klubbarna, partners, andra organisationer inom fotbollen, personal på EFD:s kontor samt spelarombud.

Totalt bemöttes 86 intressenter, antingen via web-enkäter eller intervjuer, där de bland annat fick ta ställning till vilka hållbarhetsfrågor som bör prioriteras, inställningen till EFDs nuvarande hållbarhetsarbete och vilka förväntningar de har på arbetet framgent. Vidare genomfördes även en påverkansanalys för att förstå EFDs positiva och/eller negativa påverkan av och på de aktuella aspekterna. Baserat på intressenternas prioriteringar och påverkansanalysen har de tio hållbarhetsaspekterna placerats i en väsentlighetspyramid. Som ett sista led i processen förankrades resultatet med EFD:s ledning och styrelse. Framåt kommer de materiella hållbarhetsaspekterna i väsentlighetspyramiden ligga till grund för en hållbarhetsstrategi, med målsättningar och handlingsplaner för samtliga tio materiella hållbarhetsaspekter. De fyra aspekterna överst i pyramiden har vi identifierat som de där vi har störst möjlighet att göra positiv skillnad och ta en ledande position.

EFDs materiella aspekter

MATERIELLA ASPEKTER OCH DE GLOBALA MÅLEN

FN:s globala mål är ambitiösa och universella i den mån att alla världens länder, företag och samhällsaktörer behöver och kan bidra till målens uppfyllnad, oavsett verksamhetens storlek eller typ. För oss är det en självklarhet att bidra så mycket vi kan till utvecklingen.

I samband med väsentlighetsanalysen identifierade vi därför de globala mål med specifika delmål där vi ser att vi kan bidra särskilt, baserade på våra materiella hållbarhetsaspekter.

De globala mål som hamnar i fokus för oss på EFD är mål 3 (hälsa och välbefinnande), 5 (jämskilldhet), 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) samt 10 (minskad ojämlikhet).

	EFD: PRIORITERADE OMRÅDEN	GLOBALA MÅL	GLOBALA DELMÅL
FOKUS	Möjliggöra för en professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet för damfotbollsspelare	 	5.1 Utrota diskriminering av kvinnor och flickor 5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota
	Möjliggöra för en professionell, jämställd och jämlik elitverksamhet för damfotbollsspelare	 	5.5 Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande 10.2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering
	Främja fysisk och psykisk hälsa	 	3.4 Minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbets- miljö för alla
	Aktivt motverka alla typer av korruption		16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor.
UTVECKLA	Främja hållbara leverantörer, partners och sponsorer	 	8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla 17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap
	Säkerställa säkra och trygga arenor och föreningsverksamheter	 	8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbets- miljö för alla 10.3 Säkerställ lika rättigheter för alla och utrota diskriminering
	Stötta externa samhälls- engagemang		17.17 Uppmuntra effektiva partnerskap
HANTERA & BEVAKA	Kontinuerligt minimera energianvändning, vattenanvändning och utsläpp av växthusgaser	 	6.4 Effektivisera vattenanvändning och säker vattenförsörjning 7.2 Öka andelen förnybar energi i världen 7.3 Fördubbla ökningen av energieffektivitet
	Minimera miljöfarliga utsläpp till naturen	 	12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall 12.5 Minska mängden avfall markant 14.1 Minska föroreningarna i haven
	Minsta engångsartiklar och underlätta återvinning	 	8.4 Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion 12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall 12.5 Minska mängden avfall markant

FOKUSOMRÅDE ETT

MÖJLIGGÖRA FÖR PROFESSIONELL, JÄMSTÄLLD OCH JÄMLIK ELITVERKSAMHET FÖR DAMFOTBOLLSPELARE

EFD ska tillsammans verka för att utveckla damelitfotbollen samt arbeta för en jämställd och jämlik elitverksamhet inom hela fotbollsbranschen. Det innebär till exempel att vi ska verka för en jämnare fördelning av resurser mellan herr- och damverksamheter i de klubbar som har både och samt verka för att sponsorer ska sponsra damfotboll lika mycket som herrfotbollen. Vi ska också verka för ökad representation av kvinnor på ledande positioner. För att lyckas med detta kommer EFD centralt att ta fram bättre policyer och verktyg ut mot medlemsföreningarna som kan bidra till en jämställd och jämlik utveckling av elitfotbollen.

I EFD:s strategi för 2018–2022 var en av målsättningarna att alla EFD-klubbar ska ha en diskrimineringspolicy på plats. Detta mål har ej uppnåtts och därför kommer vi under 2021 att ta fram mallar för föreningarna att ta vidare på lokal nivå. Som representanter för damelitfotbollen ser vi på EFD att vi har en viktig funktion att fylla när det kommer till att informera och utbilda klubbarna i diskrimineringsfrågor. Allt fler klubbar består idag av både herr- och damverksamheter, en utveckling som går snabbt och som kommer att fortsätta under kommande år. I denna utveckling har vi inom EFD ett ansvar och stora möjligheter att bidra till att föreningarna också blir mer jämställda. Vi kan också använda våra styrdokument för att säkerställa att jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet finns med i vår uppföljning av verksamheterna.

EFD förhandlar med Spelarföreningen¹ om ett nytt kollektivavtal för våra damelitspelare sedan en längre tid. I detta kollektivavtal kommer en graviditetspolicy ingå som ska ge spelarna bättre skydd vid graviditet. Den svåra frågan att lösa är kopplad till en försäkringslösning vilket EFD och Spelarförening hoppas finna en hållbar lösning för.

Under 2019 var den genomsnittliga
spelarersättningen i OBOS Damallsvenskan
14 378 kr/mån (2018: 11 319 kr). EFD:s
medlemsföreningars styrelser består av 41 %
kvinnor och 59 % män. På ledarsidan finns det
totalt 29 % kvinnor och 71 % män representerade.
Totalt finns det en kvinna som är huvudtränare
i EFD-klubbarna.

¹ Fotbollsspelarnas intresseorganisation

HANDLINGSPLAN FÖR 2021

FOKUSOMRÅDE ETT

- EFD centralt tar ansvar för att sammankalla en arbetsgrupp som ska ta beslut om mål på 1, 3 och 5 år.
- Se över befintliga planer och dokument (exempelvis arbetet med certifiering av elitförberedande verksamheter) för att säkerställa att hållbarhetsperspektivet finns med i dessa. Vi ska också ta fram jämställdhets- och diskrimineringspolicy.
- Kartlägga klubbarnas befintliga jämställdhetsarbete bland annat representation, träningsförutsättningar och kommunikation. Syftet med detta är att identifiera brister att åtgärda och styrkor och framsteg att följa. Behovet av att arbeta med jämställdhet kan skilja sig åt beroende på om det är en förening med både herr- och damverksamhet eller en renodlad damförening.
- Fortsätta påverkansarbetet för en mer jämställd lönesättning och resursfördelning inom elitfotbollen.

SIF ATTLADOTTIR,

Försvare Kristianstad DFF & Isländska landslaget

Under 2020 födde Sif Attladottir sitt andra barn. Säsongen 2021 är hon åter på planen för Kristianstad DFF. Det är inte alla spelare som har möjligheten att komma tillbaka efter en graviditet. Klubbar saknar ofta riktlinjer för hur spelare som blir gravida ska stöttas. Sif Attladottir är sedan ett år tillbaka en del av Spelarföreningen där hon bland annat arbetar för att säkerställa bättre skyddsnät för spelare som blir gravida.

Du har varit gravid två gånger och kommit tillbaka till elitfotbollen efter det. Hur upplever du att det har varit att komma tillbaka efter dina graviditeter?

Båda gångerna har det varit ganska tufft fysiskt men mentalt har det känts ganska bra, även om det var lite jobbigt att få barn under 2020 med tanke på pandemin då jag som gravid blev lite isolerad. Men jag hade bestämt mig för att komma tillbaka till fotbollen. Sedan är det speciellt med graviditet och att komma tillbaka till elitfotboll eftersom det finns så lite kunskap och forskning inom fältet. Det är svårt att få stöd kring frågor som träning, kost och psykologi. Mycket landar på oss spelare att själva ta reda på.

De senaste åren har diskussionen om skyddsnät för damfotbollsspelare som blir gravida ökat. Var tycker du att vi står idag när det gäller denna fråga?

Det har hänt mycket de senaste åren. Med mitt första barn, 2015, gick mitt tiomånaderskontrakt ut innan mitt barn föddes vilket gjorde mig arbetslös i flera månader. Det skapade utmaningar när det gäller föräldraersättning och annat som är viktigt för att man ska känna sig trygg. Det var ingen som tänkte på att förlänga mitt kontrakt på den tiden. Inför mitt andra barn så skrev jag och klubben på ett nytt kontrakt så att jag skulle få ett annat typ av skydd. Generellt är det lättare att diskutera frågan idag och det har hänt en del på global nivå men det behövs fortfarande mer kunskap i frågan samt mer stödfunktioner för spelare som kommer tillbaka efter att ha fått barn.

Vad tycker du att fotbollen behöver bli bättre på för att skapa bättre förutsättningar för spelare som blir gravida?

Det behövs mer resurser, både för spelare och klubbar. Det skulle vara bra med någon form av fond som man kan söka stöd ifrån. Resurser är framför allt viktigt efter att barnet har fötts och spelaren ska få ihop vardagen med barn och fotboll. Det kan handla om pengar till barnvakt eller specialisthjälp kring träning osv. Vem tar hand om spelaren när hon kommer tillbaka till fotbollen efter en graviditet? Idag krävs det en väldigt engagerad och insatt tränare eller att klubben kan bistå med en person som kan vara ett stöd i frågor som dyker upp, men det är väldigt få klubbar som har möjlighet att erbjuda det idag.

Jag önskar också att fotbollsrörelsen kunde bli bättre på att se värdet av att en spelare kommer tillbaka. Det kan handla om att ge en spelare en ny roll i föreningen. Vi brinner ju för fotbollen och har ett stort engagemang. Tyvärr upplever jag inte riktigt att klubbarna ser det så. Vi blir mer som en belastning. Det handlar om att inkludera människan och våra erfarenheter, inte bara spelaren.

Sif Atladóttir Kristianstad DFF, fick sitt andra barn under 2020 och återvände till elitfotbollen inför säsongen 2021.

IF BROMMAPOJKARNA,

Arbete för jämställd resursfördelning

Under 2017 började IF Brommapojkarna (BP) arbeta med jämställdhetsfrågan på en strategisk nivå. Föreningens arbete vilar på tre ben; utbildning i normer och jämställdhet, jämställd resursfördelning samt påverkan på omvärlden. Som en del i detta lanserade BP bland annat jämställd sponsring och resursfördelning under 2020. IF BPs klubbdirektör Manuel Lindberg berättar mer.

2020 lanserade ni jämställd sponsring i BP. Kan du berätta hur detta arbete har gått till och varför det är viktigt för er att arbeta med dessa frågor?

Som en av de största flickföreningarna i Sverige är det viktigt för oss att vi i så stor mån som möjligt skapar samma förutsättningar för våra flick- och pojkspelare samt dam- och herrspelare. Vi började med att analysera vår verksamhet för att se var vi kunde förändra och förbättra och fann då en rad med utvecklingsområden. I arbetet med jämställd resursfördelning har vi gått igenom alla områden som inte är lönerelaterade och säkerställer att vi har samma resurser för Dam- respektive Herrlaget. Det gäller områden så som Resor, Logi och Mat, Kläder, Utrustning, tillgång till olika former av tränare, fysio och läktare samt kostnader för ev. lägerverksamhet. Vi kommer till 2022 att ha samma process även för vår Akademiverksamhet, även om de mesta redan är på plats där. Vi räknar resurser per antal utövare.

Ni arbetar utifrån en granskningsstandard (AA1000AS Assurance Standard) med syfte att tredje part ska granska er resursfördelning årligen. Varför är detta viktigt för er?

Då det inte finns någon standard gällande denna typ av certifieringar som det gör när man tex vill göra en miljö- eller kvalitetscertifiering så tittade vi på vad som skulle kunna komma närmast det vi gör och valde då denna standard. Det viktiga med en tredje part är att vi får ett externt öga på det vi gör som kan bedöma det arbete vi gjort under året, om vi har gjort framsteg eller inte.

Allt fler föreningar arbetar med jämställdhetsfrågan idag. Vad har ni för tips till de föreningar som också vill börja redovisa sin resursfördelning utifrån ett jämställdhetsperspektiv?

Börja i en skala där man vet att man orkar med över tid och ta inte på er för stor kostym. Detta är ett maraton och inte ett 100-meters lopp. Det är som en vanlig ISO-certifiering det handlar om ständig förbättring och man måste inte vara perfekt från början eller förändra hela världen från dag ett. Det är också viktigt att man arbetar in det i hela organisationen och att det inte blir enskilda personer som driver jämställdhetsarbetet.

MÖJLIGGÖRA UTVECKLING FÖR TRÄNARE, SPELARE OCH FÖRENINGAR

Ett av de hållbarhetsområden som identifierades som viktigt att arbeta med inom EFD är utveckling av tränare, spelare och föreningar. Utifrån EFD:s uppdrag om att bidra till stark fotbollsutveckling är det en naturlig del av vår verksamhet.

Inom detta område är det viktigt att vi arbetar för att öka resurser både EFD centralt och lokalt i föreningarna. Med ökade resurser skapar vi möjligheter för våra medlemsklubbar att ta nästa kliv i fotbollsutvecklingen. Det är dock viktigt att vi också gemensamt tittar på hur resurserna används för att på bästa sätt bidra till damfotbollens hållbara utveckling. EFD centralt kommer att utveckla ytterligare stöd i form av utbildningar, mallar och styrdokument som ska möjliggöra att tränare, spelare och medlemsföreningar kontinuerligt utvecklas sportsligt och inom olika hållbarhetsområden.

Elitlicensen är ett av de styrningsverktyg vi har för att bidra till mer hållbara verksamheter. Licensen ska vara ett verktyg för att säkerställa en sund ekonomi i föreningen så att man kan satsa framåt i ordnade former. SvFF utfärdar licens årsvis efter granskning av föregående års utfall inom olika aspekter där intäcts- och kostnadsstrukturen rapporteras.

Vår certifiering av elitförberedande verksamheterna är också ett verktyg vi kan använda för att följa upp föreningarnas arbete med att skapa utvecklingsmiljöer för flickor och kvinnor inom elitfotbollen.

NÄR VI SUMMERAR ÅRET 2020 SER VI BLAND ANNAT ATT:

- Vid summering av certifieringen för 2020 ser vi att tränarnas utbildningsnivå **ökade för tredje året i rad**.
- EFD och SvFF **delade ut ekonomiskt bidrag** till de EFD-klubbar som anställde högutbildade tränare (och som deltog i F19-serien).
- Vi delade ut **ekonomiskt bidrag för de EFD-klubbar** som anmälde sig till SvFF:s tränar- och fys-utbildning.
- Vi satsade **ytterligare medel på analysverktyg** för att få klubbarna att inse att det bör ingå som en normal del i deras verksamhet.

HANDLINGSPLAN FÖR 2021

FOKUSOMRÅDE TVÅ

- EFD centralt tar ansvar för att sammankalla en arbetsgrupp som ska ta beslut om mål på 1, 3 och 5 år.
- Kartlägg klubbarnas förutsättningar för kontinuerlig och högkvalitativ utveckling av tränare och spelare, inklusive ekonomiska resurser och kunskap.
- Utveckla certifieringsmodellen till att även innefatta våra prioriterade hållbarhetsområden.
- Ta fram en ny strategi för damelitfotbollen som ska ersätta befintlig strategi (som gäller fram till 2022).

UPPSALA FOTBOLL,

FSR Coach

Uppsala Fotboll bedriver sedan 2019 FSR Coach, en verksamhet som riktar sig till fotbollsintresserade flickor och kvinnor med syfte att stärka flickors och kvinnors självförtroende i ledarrollen, både inom och utanför fotbollen. Inom ramen för verksamheten får ledarna både C-kurs (instegsutbildning i Fotbollens tränarutbildning) samt värdegrundsutbildning. Uppsala Fotboll har sedan starten för två år sedan utbildat 102 tjejer i ledarrollen. Uppsala Fotbolls ordförande Linda Zillén berättar mer.

Varför startade ni FSR Coach?

Vi såg ett stort behov av att få fler tjejer som ledare för att få in ytterligare mångfald i fotbollen. Detta skapar i sin tur förebilder för barn och unga som är våra framtida ledare.

Vad är era målsättningar med FSR Coach?

Att fler tjejer tar chansen att prova på ledarrollen och på så sätt både bidrar till flickors fotbollsutbildning, utvecklar sitt eget ledarskap samt skapar egna grundförutsättningar för att få fler kvinnor som tränare högt upp i seriesystemen.

Vilka ser ni som de största utmaningarna för kvinnor i ledarskapsrollen inom fotbollen?

Den största utmaningen är nog faktiskt att få kvinnor att ta steget till att bli ledare inom fotbollen, särskilt att bli tränare. Med tanke på könsstrukturerna i samhället så kan utmaningen att kombinera ledarrollen med privatliv och föräldraskap vara större för kvinnliga ledare. Vi anser därför att föreningar bör arbeta aktivt med jämställdhet och mångfald. Föreningar bör diskutera vilka normer som råder för ledarskap och hur man skapar förutsättningar för kvinnor att ta plats som ledare. Föreningar bör ha en strategi för att tidigt fånga upp spelare som slutar men som har intresse och egenskaper för att bli ledare och sedan erbjuda en tydlig utbildnings- och karriärplan som ger en bred kompetens. Föreningar behöver skapa en miljö som ger kvinnor förtroende att våga ta steget till att bli ledare och vågar vara sig själva och inte anpassa sig till en gammal norm.

FC ROSENGÅRD,

Spelar- och tränarutveckling

FC Rosengård är en förening som vill skapa möjligheter för alla att tro på sina drömmar. Jämlikhet, gemenskap och vinnarkultur är viktiga ledord i föreningens alla verksamheter. Vi bad föreningens klubbchef Jenny Damgaard och ungdomsansvarige Jonathan Bartling berätta lite mer om hur föreningen arbetar med spelar- och tränarutveckling.

Hur arbetar ni med spelarutveckling inom FC Rosengård?

Vi jobbar mycket utifrån premissen att det är spelarnas egna motivation som kommer att driva dem framåt. Våra tränare ansvarar för att skapa stimulerande miljöer där spelarna såväl utmanas som stöttas och inspireras. Vi har satt en gemensam fotbollspolicy som alla lag ska följa, så trappan för spelarutveckling blir förening - lag - individ.

Hur ser förutsättningarna för era elitsatsande yngre spelare ut? Exempelvis när det gäller träningsmöjligheter?

En begränsning för vår flickfotbollsverksamhet på Malmö IP är att vi enbart har en fullstor plan att tillgå, vilket gör att många lag får träna samtidigt på samma yta. En fördel med detta är att lagen har tillgång till samma tekniska utrustning som vårt Dam A-lag, så som Spiideo, vilket gör att tränarna och ledarna kan analysera alla träningar i efterhand och visa klipp för spelarna. Vi har också utvecklat en app tillsammans med en av våra tränare, Load, vilken gör att vi kan följa spelarnas belastning såväl i akademiverksamheterna som i lagträningarna.

Ni arbetar mycket med att lyfta fram förebilder för yngre tjejer. Kan du berätta konkret hur detta arbete ser ut och varför det är viktigt för er?

Det är en fördel att vi har hela verksamheten, från fotbollsskolan till Dam A, på samma ställe, även om ytorna är extremt begränsade. Det gör det lättare för oss att ge spelarna möjlighet att spela och träna med olika lag utifrån den individuella utvecklingsnivån. Här spelar även ledarna en viktig roll då de har ett stort ansvar att ta hand om spelarna som flyttas mellan lagen. Vi har även en mentorsstruktur som ser till att vi har välkomnande miljöer i de olika lagen.

Hur ser ni på ledarutveckling inom er förening och damfotbollen i stort? Vilka frågor tycker ni är viktiga att fokusera på under kommande år?

Tränar- och ledarutveckling går hand i hand med spelarutveckling. Sättet vi bedriver vår ungdomsverksamhet på ska utveckla våra tränare på samma sätt som våra spelare. Mycket kollegialt lärande mellan lagen och mellan tränarna. Även detta regleras i vår fotbollspolicy och våra manualer. Vi jobbar mycket med ledarteam istället för huvudtränare och assisterande tränare. Arbetssättet är samma i alla våra lag inom föreningen. Man ska känna igen FC Rosengård, oavsett vilket lag man tittar på. Vi har sett en utmaning i att vi har för få kvinnor som är tränare och ledare i vår förening, därför har vi startat upp ett ledarskapsprogram, Football for Life Sverige, som fokuserar på att utbilda fler unga kvinnor som ledare i vår förening.

FOKUSOMRÅDE TRE

FRÄMJA FYSISK OCH PSYKISK HÄLSA

EFD ska arbeta aktivt för att EFD:s medarbetare, personal ute i medlemsföreningarna samt våra fotbollsspelare ska ha möjlighet till en god fysisk och psykisk hälsa. En viktig del i EFD:s arbete för en hållbar elitfotboll handlar om att säkerställa trygga och säkra arbetsmiljöer för våra fotbollsspelare. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential. Arbetet för att främja god fysisk och psykisk hälsa är därför en av våra viktigaste hållbarhetsområden.

Under 2020 rapporterades 116 skador inom
i OBOS Damallsvenskan och Elitettan¹.

De vanligaste skadetyperna som rapporterades
var ledskador, överbelastningskador,
korsbandsskador, övriga knäskador
samt huvudskador.

Att minimera samt förebygga skador är ett stort område för oss inom EFD arbeta med. Inför säsongen genomförde EFD tillsammans med SvFF en utbildning för spelare och tränare som handlade om att minimera skador inför en komprimerad säsong.

Korsbandsskador är vanligare hos damfotbollsspelare än herrfotbollsspelare, flera studier pekar på att det är upp till tre gånger vanligare. Sverige ligger långt fram i forskning och korsbandsskador men fler studier på området behövs.

Alla klubbar inom EFD har tillgång till fysioterapeuter och eller sjukgymnaster som bidrar till det förebyggande arbetet. Några föreningar arbetar med knäkontroll och individualiserade samt periodiserade träningsprogram för att hålla nere överbelastning på spelare. Ett par föreningar rapporterar också om att de använder digitala självskattningsverktyg i det förebyggande arbetet.

Arbetet för att främja god psykisk hälsa är en annan viktig del. Detta är en fråga som tidigare inte har fått så stort utrymme inom fotbollen men som på senare tid har fått en mer central plats. Inom EFD har det inte bedrivits något särskilt aktivt arbete i frågan men under 2020 påbörjade vi ett arbete för att se över hur ett förebyggande arbete skulle kunna se ut. Vi deltog bland annat i en videokonferens tillsammans med SEF, Svenska Fotbollförbundet och Spelarföreningen där vi sonderade vad som hittills gjorts på området och vad som behöver göras framöver. Fokus låg på vad vi kan koordinera gemensamt inom detta område. Vi kommer att arbeta vidare med detta under kommande år.

¹Föreningarna totalt sett saknar tillfredsställande data och registrerar inte skador i den utsträckning som vi kan önska. Vi kommer därför att utveckla arbetet med skaderapportering under kommande år.

NIKE

FF-FUTBOL

FF-FUTBOL

Benq

notar

HANDLINGSPLAN FÖR 2021

FOKUSOMRÅDE TRE

- EFD centralt tar ansvar för att sammankalla en arbetsgrupp som ska ta beslut om mål på 1, 3 och 5 år.
- Kartlägga rådande läge gällande fysiska skador och psykisk ohälsa, inklusive kunskap och kapacitet samt utveckla arbetet med att samla in data inom området.
- Undersök möjligheterna att säkra finansiering för en supportfunktion för psykisk ohälsa

FOKUSOMRÅDE FYRA

AKTIVT MOTVERKA KORRUPTION

EFD ska arbeta mot all typ av korruption, exempelvis matchfixning, mutor och jävsituationer. När det gäller matchfixning, uppgjorda matcher eller manipulation av matchresultat ses det idag som ett av de absolut största hoten mot idrotten. Matchfixning har hittills inte varit ett stort problem inom damfotbollen men i takt med att intresset för damfotbollen ökar och allt fler matcher går att spela på behöver vi arbeta förebyggande inom detta område.

I samarbetet med vår huvudpartner Svenska Spel genomför vi spelansvarsutbildningar för alla våra lag i OBOS Damallsvenskan och Elitettan där spelare och tränare får lära sig mer om vad matchfixning är och vilka som står bakom, allt för att ha kunskaper för kunna stå upp mot de krafter som kan komma att vilja påverka resultat inom fotbollen. Även EFD:s styrelse och kansli har genomgått Svenska Spels digitala utbildning kring matchfixning.

Ingen av EFD:s föreningar har under 2020 rapporterat något fall av matchfixning. Få av våra medlemsföreningar för dock statistik över korruption, ett område vi ska arbeta för att utveckla framöver. I syfte att motverka korruption även inom andra områden ser vi ökad transparens och uppföljning av klubbarnas verksamheter som en viktig del i att bidra inom detta område.

HANDLINGSPLAN FÖR 2021

FOKUSOMRÅDE FYRA

- EFD centralt tar ansvar för att sammankalla en arbetsgrupp som ska ta beslut om mål på 1, 3 och 5 år.
- Kartläggning av rådande kunskapsläge och förekomst av korruption inom damfotbollen. Vid behov ska extern kompetens tas in.
- Initiera ett samarbete mot korruption där alla klubbar är representerade. Syftet är att uppvisa enad front mot korruption inom damfotbollen, dela kunskap och erfarenheter mellan klubbarna och stärka möjligheterna att motarbeta alla sorters korruption.

PATRIK HOFBAUER,

Svenska spel

Svenska spel har varit huvudpartner till Elitfotboll Dam under flera år. Berätta om hur du ser på Damfotbollens utvecklingsresa?

Svenska Spel har länge engagerat sig i svensk damfotboll och dess utveckling och vi var tidiga med att se den enorma potential som finns i damfotbollen. Under de många år som vi engagerat oss i svensk damfotboll, genom våra olika partnerskap med EFD och Svenska Fotbollförbundet, har väldigt mycket hänt. Vi har i dag två ligor där såväl talanger som världsspelare kan utvecklas, vi har ett landslag som tar medalj i internationella mästerskap och framför allt – vi har långt över 180 000 tjejer runt om i hela landet som älskar att spela fotboll. Så såg det inte ut för inte alltför länge sedan och det är en utvecklingsresa som alla som brinner för damfotbollen ska vara otroligt stolta över.

Vilka frågor inom damelitfotbollen är extra viktiga för er inom Svenska Spel att engagera er i?

Tillsammans med EFD driver vi viktiga frågor såsom jämställd idrott och arbetet mot matchfixning. Till exempel utbildas alla spelare och klubbar i riskerna med matchfixning.

Vi satsar också väldigt mycket på talangutveckling. Svenska Spels stöd till de svenska klubbarna är avgörande för den fortsatta talangutvecklingen och för att de ska kunna stå sig i den internationella konkurrensen. Duktiga spelare på hemmaplan är viktiga förebilder och avgörande i utvecklandet av framtida framgångsrika klubb- och landslag.

Inom talangutvecklingen har vi olika satsningar och initiativ, till exempel Tipselit som består av olika delar såsom Svenska Spel F19 – en elitförberedande serie för unga tjejer som knackar på dörren till A-lagen i OBOS Damallsvenskan och Elitettan – och klubbarnas certifiering. Genom certifieringen får EFD möjlighet att kvalitetssäkra en riktigt bra miljö för talangfulla fotbollsspelande tjejer i åldrarna 9–19 år.

Damelitfotbollsklubbarna har en viktig roll i samhället och bedriver många bra CSR-projekt. Här bidrar Svenska Spel genom Hejapriset till Månadens Spelare i OBOS Damallsvenskan och Elitettan.

Arbetet för en jämlik idrott är en viktig del för er på Svenska Spel, där ni bland annat har engagerat er i frågor som rör representation av kvinnor på ledarpositioner samt jämställd sponsring. Hur ser ni på utvecklingen av jämställdhetsarbetet inom fotbollen?

Utvecklingen går i rätt riktning men det finns fortfarande saker kvar att göra. Det gäller exempelvis kvinnors representation i ledande positioner. Vi är engagerade i det RF-finansierade projektet "Sätt bollen i rullning" som handlar om hur vi skapar bättre förutsättningar för kvinnor att nå ledande positioner inom idrotten, där också EFD deltar.

Som landets största idrottssponsor har Svenska Spel möjlighet att vara en positiv kraft där vi tillsammans formar en idrottsrörelse där alla har möjlighet att idrotta på egna villkor oavsett ålder, kön, etnicitet etcetera.

En del i arbetet med ökad jämlikhet är att stärka damfotbollens kommersiella värde, vilket vi kan göra genom allt från riktade insatser till att sponsra serier som Elitettan och OBOS Damallsvenskan. På så sätt ökar det kommersiella värdet genom att damfotbollen får fler tittare och fler sponsorer, vilket i förlängningen leder till minskade ekonomiska skillnader.

Det här är ett arbete som inte är unikt i vårt samarbete med EFD, utan det här är frågor som vi brinner för och som vi jobbar med i alla våra samarbeten för att stärka svensk idrott. Ett av Svenska Spels mål är att vi ska ha det bästa spelutbudet på damidrott. Det är en pusselbit i arbetet med att öka damidrottens attraktionskraft och kommersiella värde.

ÖVRIGA VIKTIGA HÅLLBARHETSOMRÅDEN

FRÄMJA HÅLLBARA LEVERANTÖRER, PARTNERS OCH SPONSORER

EFD ska ha en tydlig kravställan inom mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption gentemot leverantörer, sponsorer och partners. Exempelvis har vi som ambition att inga barn ska ha arbetat vid produktionen av produkter som köps in av EFD samt att produkterna producerats med hänsyn till miljön. En Code of conduct tas fram under 2021 med syfte att tydliggöra förväntan på oss själva och våra samarbetspartners.

SÄKERSTÄLLA SÄKRA OCH TRYGGA ARENOR OCH FÖRENINGSVERSAMHET

Vi ska arbeta för att våra besökare ska känna sig säkra och trygga vid EFD:s arrangemang. Miljön hos våra medlemsföreningar ska vara trygg och inkluderande.

I OBOS Damallsvenskan och Elitettan spelas varje år 300 matcher. Målet är att dessa matcher ska vara en positiv upplevelse för spelare, ledare och publik. Säkerhetsaspekterna är en viktig del i arrangemanget, där vi har tagit fram "Elitmanualen" som ett verktyg i föreningens arbete för att säkerställa säkra, trygga och professionella evenemang. Elitmanualens direktiv ska följas liksom Tävlingsbestämmelser (TB), Särskilda Tävlingsbestämmelser Dam (STB Dam) samt Arenakraven som är framtagna av Svenska Fotbollsförbundet¹.

Inom ramen för vår ambition att säkerställa trygg föreningsverksamhet ser vi att EFD:s hållbarhetsarbete kan bidra med ökad medvetenhet, kunskap samt uppföljning av verksamheter. Detta hoppas vi ska bidra till tryggare verksamheter inom områden såsom inkludering och icke-diskriminering.

STÖTTA EXTERNA SAMHÄLLSENGAGEMANG

EFD ska stötta externa samhällsengagemang som bidrar till positiv utveckling för samhället och som linjerar med EFD och medlemsföreningarnas kärnverksamhet. Våra medlemsklubbar gör stora insatser för att påverka samhället positivt i sina lokalsamhällen. Klubbarna arrangerar många olika projekt och verksamheter med syftet att få framför allt fler tjejer att delta i såväl fysiska som sociala aktiviteter. Fokus ligger ofta på att öka integration och sysselsättning. Det handlar bl.a. om att nå ut till målgrupper som traditionellt har svårt att nå föreningslivet, exempelvis tjejer med utländsk bakgrund, eller att stötta delar av samhället såsom äldreomsorgen genom att spelare besöker äldreboenden för olika aktiviteter. De flesta av våra föreningar bedriver denna typ av aktiviteter tillsammans med partners från näringslivet eller kommunerna.

¹ <http://fogis.se/tavling/foreskrifterv ochv tavlingsbestammelser/>

KONTINUERLIGT MINIMERA ENERGIANVÄNDNING, VATTENANVÄNDNING OCH UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER

EFD ska göra sitt yttersta för att minimera sin och medlemsföreningarnas energi- och vattenanvändning samt utsläpp av växthusgaser genom att exempelvis förespråka effektiv energianvändning på anläggningar och uppmuntra till ett mer miljövänligt resande.

SvFF:s energi och miljöpolicy² slår fast att svensk fotboll ska vara med och bidra till ett hållbart samhälle. Med cirka 3 000 föreningar och 1,2 miljoner människor engagerade runt om i landet kan de miljöåtgärder fotbollen vidtar nå ut till många människor.

Av de EFD-föreningar som rapporterat in sin energiförbrukning och sina utsläpp av resor framgår att 95 % av värmen på arenorna och 57 % av elförbrukningen klassas som förnybar.

Det är första året vi hållbarhetsrapporterar enligt denna modell och vi kommer att arbeta för att utveckla datainsamlingen under kommande år. Vi ser också att EFD centralt kan ta ett större ansvar i datainsamling där vi initierar kontakt med berörda kommuner för att få fram komplett data om energiförbrukning, vattenförbrukning och växthusgasutsläpp. Vi kommer också att se över möjligheterna till att tillsammans inom EFD utveckla en resepolicy.

MINIMERA MILJÖFARLIGA UTSLÄPP TILL NATUREN

EFD ska arbeta för att miljöfarliga utsläpp inte sprids till naturen, exempelvis gummigranulat (mikroplaster) från konstgräsplaner. Detta är en fråga som främst drivs av våra medlemsföreningar på lokal nivå tillsammans med respektive kommun eller hyresvärdar av arenor. EFD:s uppdrag inom detta område är framför allt att bidra med kunskap och ökad medvetenhet i frågan. Med rätt drift kan exempelvis spridning av mikroplaster minskas och vi inom EFD ser att det är ett område som kan utvecklas. Detta är dock ett arbete som pågår inom hela fotbollen, inte minst inom Svenska Fotbollförbundet, och vi följer därför utvecklingen på området kontinuerligt.

MINSKA ENGÅNGSARTIKLAR OCH UNDERLÄTTA ÅTERVINNING

EFD ska minska användandet av engångsartiklar när det är möjligt och verka för att alla medlemsföreningar och arrangemang har en effektiv återvinning samt återanvändning av material och avfall. Få eller inga föreningar äger idag sina arenor utan hyr av kommunen. Därför blir samarbetet med kommunerna i dessa frågor väldigt viktigt.

² Energi- och miljöpolicy för Svensk Fotboll

Utsläpp av växthusgaser	Ton CO ₂ e
Scope 1	6
Scope 2 (market-based)	24
Scope 3	449
Totalt	479

I Scope 1 ingår klubbarnas egna fordon.

I Scope 2 ingår klubbarnas energibehov för belysning och uppvärmning. Location-based är 50 ton.

I Scope 3 ingår utsläpp från transportmedel som klubbarna själva inte äger, såsom flyg, tåg och hyrbilar.

Emissionsfaktorer från DEFRA, Trafikverket och AIB har använts för beräkningarna.

14 klubbar har redovisat resor.

Total energiförbrukning	MWh	% förnybart
El	684	57 %
Värme	332	95 %

8 klubbar har redovisat elförbrukning.

4 klubbar har redovisat energibehov för värme.

Ingen av klubbarna redovisade energibehov för kylning.

OM DENNA RAPPORT

Detta är EFD:s första hållbarhetsrapport, och beskriver året 2020. Rapporten avses härefter att släppas på årlig basis. Vi har tagit inspiration från FIFPros rapporter, RFs policy för en hållbar idrottsrörelse, Agenda 2030, UEFA och FIFA Policydokument.

Utsläppen av växthusgaser är beräknade enligt the Greenhouse Gas Protocol. Emissionsfaktorererna som använts är från DEFRA, Trafikverket och AIB. Den insamlade datan täcker inte samtliga klubbar, men datainsamlingsprocessen är under utveckling, med ambitionen att framåt ge extra stöd till klubbar med mindre resurser. I de fall det är möjligt är datan separerad mellan dam- och herrverksamhet. Rapporten och processen kommer att utvecklas under kommande år, både vad gäller datainsamling och nyckeltal.

TACK TILL

Pulsen som hållbarhetspartner, Svenska Spel, OBOS, Adidas, Scandic, Sportbladet och SportExpressen som möjliggör utveckling för damelitfotbollen. Stort tack också till alla våra medlemsföreningar som gör ett fantastiskt arbete för att utveckla damfotbollen runt om i landet. Tack till Ethos International för ert bidrag i arbetet med väsentlighetsanalys och vår hållbarhetsstrategi.

Texter och strategi

Isabelle Widmark och Stefan Bärnin (IOere) samt Niklas Vinge och Magdalena Fremback (Ethos International) tillsammans med medarbetare på Elitfotboll Dam.

Layout och grafisk formgivning

Passion Lab

Bilder

Bildbyrå, Uppsala Fotboll